

**Silva Fennica ja Metsätieteen
Aikakauskirja metsätieteellisen
tutkimuksen julkaisijoina –
kyselyn tuloksia ja ehdotuksia**

Seppo Kellomäki

Tiivistelmä

Keväällä 2010 allekirjoittanut otti Metsätieteelliseltä Seuralta tehtäväkseen kartoittaa: (i) molempien sarjojen nykyinen asema tutkimustiedon julkaisijana suhteessa vastaaviin sarjoihin; (ii) molempien sarjojen tieteellinen vaikuttavuus ja vaikutukset suomalaisen metsäntutkimuksen kansainväliseen ja kotimaiseen näkyvyyteen ja tutkimustiedon siirtoon; (iii) molempien sarjojen nykyiset vahvuudet, heikkoudet ja kehittämistarpeet; sekä (iv) molempien sarjojen kustannusmallit. Näiden tavoitteiden saavuttamiseksi Metsätieteellinen Seura edellytti tehtäväksi perusselvityksen, jonka tulosten pohjalta tuli tehdä toimenpide-ehdotus Seuran julkaisutoiminnan kehittämiseksi. Seuraavassa on esitetty selvityksen keskeiset tulokset ja suositukset.

Vastaajien julkaisuaktiivisuus ja julkaiseminen kotimaassa

- Vastaajista yli 70 % ilmoitti julkaisseensa vähintään yhden tieteellisen artikkelin vuosina 2005 – 2009: yli kymmenen artikkelia julkaisseita oli 26 %, 6 - 10 artikkelia julkaisseita 19 % ja 1 - 5 artikkelia julkaisseita 25 %.
- Vastaajista pääosa ilmoitti julkaisseensa ainakin yhden artikkelin ulkomailla vuosina 2005 - 2009: yli 10 artikkelia julkaisseita oli 27 %, 6 - 10 artikkelia julkaisseita 21 % ja 1 - 5 artikkelia julkaisseita 41 %.
- Vastaajista 40 % ei ollut julkaissut artikkelia *Silva Fennicassa* vuosina 2005 – 2009 ja korkeintaan viisi artikkelia julkaisseita oli 56 %. Vastaajista 67 % ei ollut julkaissut yhtään artikkelia Metsätieteen Aikakauskirjassa vuosina 2005 - 2009. Ulkomainen julkaiseminen näytti vähentävän kotimaista julkaisemista.

Vertaisarvio ja julkaistavien artikkeleiden valinta

- Vastaajista selvä enemmistö (noin 80 %) katsoi artikkeleiden tieteellisen vertaisarvion parantavan tutkimuksen laatua ja piti sitä välttämättömänä.
- Pääosa vastaajista piti lausuntoja asiantuntevina ja työn laatua parantavina (86 %). Osa vastaajista (8 %) piti niitä asiantuntemattomina ja huonosti perusteltuina.
- Kanssakäymistä *Silva Fennican* ja Metsätieteen Aikakauskirjan toimituksen kanssa pidettiin helppona ja teknisesti toimivana (noin 84 % vastaajista). Käsikirjoitusten tarjonta verkon kautta tapahtui hyvin.

Silva Fennican tieteellinen taso ja kilpailu ulkomaisten sarjojen kanssa

- Vastaajista noin 60 % piti *Silva Fennicaa* kansainvälisesti korkeatasoisena tieteellisenä sarjana. Toisaalta: vastaajista noin 70 % arveli tasoa voitavan vielä "kohottaa käyttämällä myös ulkomaisia tutkijoita artikkeleiden vertaisarvioissa", jos kohta myös suomalaisia arvioitsijoita pidettiin kriittisinä.
- Vastaajat julkaisivat myös monissa ulkomaisissa metsätieteellisissä sarjoissa siten, että suosituimpia olivat *Canadian Journal of Forest Research*, *Forest Ecology and Management* ja *Scandinavian Journal of Forest Research*.

Tiedon hankinta

- Vastaajista 41 % ilmoitti käyttävänsä *Silva Fennicaa* säännöllisesti tiedon hankinnassa.
- Metsätieteellisen Aikakauskirjan säännölliseksi käyttäjäksi ilmoittautui 39 %, kun taas kotimaisia ammattilehtiä käytti 47 % säännöllisesti.
- Internetin tietolähteet olivat kuitenkin ylivoimaisesti suosituimpia: 79 % ilmoitti käyttävänsä niitä säännöllisesti.

Tiedon luotettavuus

ii

- Vastaajista 75 % piti *Silva Fennicassa* julkaistua tietoa luotettavana, mutta 14 % arveli luotettavuuden vaihtelevan. Myös *Metsätieteen Aikakauskirjassa* julkaistua tietoa pidettiin luotettavana.

Julkaisukieli

- Väite: "On tärkeää, että myös tulevaisuudessa Suomessa julkaistaan metsätieteellistä vertaisarvioitua tutkimusta suomen kielellä" vastasi vastaajista 75 % näkemystä.
- Väite: "On tärkeää, että myös tulevaisuudessa Suomessa julkaistaan metsätieteellistä vertaisarvioitua tutkimusta englannin kielellä" vastasi vastaajista yli 90 % näkemystä.
- Yli 80 % vastaajista piti suomenkielisiä metsätieteellisiä julkaisuja tärkeinä ja välttämättömiä metsäsektorin ja siihen liittyvän elinkeinotoiminnan kehittämisessä.

Painettujen julkaisujen merkitys

- Vastaajista lähes 80 % hyväksyi väitteen: "On tärkeää, että myös tulevaisuudessa metsätieteellistä tutkimusta julkaistaan painetuissa tieteellisissä sarjoissa".
- Vastaajista vajaa 50 % hyväksyi väitteen: "Sähköinen julkaiseminen syrjäyttää painetut tieteelliset julkaisut tulevaisuudessa".

Silva Fennican ja Metsätieteen Aikakauskirjan merkitys suomalaisen tutkimuksen näkyvyydelle

- Vastaajista 80 % piti *Silva Fennicaa* tärkeänä suomalaisen tutkimuksen kansainvälistä näkyvyyttä ja tunnettavuutta ajatellen. *Silva Fennican* arveltiin (60 % vastanneista) lisäävän sekä Suomen Metsätieteellisen Seuran että Metsäntutkimuslaitoksen näkyvyyttä ja tunnettavuutta.
- *Metsätieteen Aikakauskirja* lisäsi (80 % vastanneistatä) tutkimuksen näkyvyyttä ja tunnettavuutta kotimaassa. Tilanne nähtiin samanlaisena sekä Metsätieteellisen Seuran että Metsäntutkimuslaitoksen kannalta.

Jäsenlehti

- Kyselyyn vastanneista 60 % ilmoitti haluavansa jäsenlehden sähköisenä verkkolehtenä, 28 % painettuna lehtenä ja 12 % ei ottanut kantaa asiaan.
- Mahdollisista jäsenlehdistä suosituin oli *Metsätieteen Aikakauskirja*, jonka 42 % valitsi sopivimmaksi jäsenlehteksi. *Silva Fennican* valitsi puolestaan 10 %, ja 22 % piti parhaana vaihtoehtona saada molemmat julkaisut jäsenlehtinä. Vastaajista 9 % piti jäsenlehteä tarpeettomana, ja 17 % ei ottanut kantaa.

Vahvuudet, heikkoudet, mahdollisuus ja uhat

- *Silva Fennicaa* pidettiin hyvänä ja välttämättömänä lehtenä, jonka laajaa saatavuutta myös Suomen rajojen ulkopuolella pidettiin hyvänä. Tosin samalla korostettiin tarvetta kehittää lehteä aidosti kansainvälisenä julkaisufoorumina. *Metsätieteen Aikakauskirjaa* puolestaan pidettiin hyvänä ja välttämättömänä lehtenä, jonka vahvuutena oli mahdollisuus tarjota tieteentuloksia käytännön tarpeisiin mm. katsauksien ja tieteentorin muodossa.
- *Silva Fennican* ja *Metsätieteen Aikakauskirjan* keskeisenä heikkoutena pidettiin käsikirjoitusten hidasta tarkastusta, vaikka toimituksen ammattimaisuus katsottiinkin lehtien vahvuudeksi. Vastaajien kommentit arviointimenettelyn hitaudesta on selvä viesti tarpeesta arvioida koko toimitusprosessi käsikirjoituksen vastaanotosta julkaisupäätökseen. Kysely osoittaa selvästi, että

toimitustyö sinänsä on ammattitaitoista ja asiakkaiden tarpeista lähteviä, mutta kokonaisprosessissa on kitkakohtia.

- *”Silva Fennica on suomalaisen metsäntutkimuksen ylpeydenaihe kansainvälisesti. Metsätieteen aikakauskirja puolestaan on ainoa kotimainen metsätieteellinen julkaisusarja”. Toisaalta: ”Sähköinen julkaiseminen on tulevaisuutta”: se mahdollistaa nopean julkaisuprosessin ja houkuttelee mielenkiintoisia ja korkeatasoisia artikkeleja. Monet vastaajat uskoivat Silva Fennican mahdollisuuksien kytkeytyvän siihen, miten lehti panostaa tutkimusten laatuun ja kansainväliseen kiinnostavuuteen. Metsätieteen Aikakauskirjan mahdollisuudet kytkeytyvät puolestaan siihen, miten lehti panostaa tutkimustiedon esittämiseen siten, että se hyödyttää tiedon tarvitsijoita ja tiedon soveltajia helposti saatavassa muodossa. Metsätieteen Aikakauskirjalla katsottiin olevan myös tärkeä kulttuuritehtävä kuten seuraava sitaatti eräästä vastauksesta painottaa: ”Missä metsätieteen suomalainen erikoissanasto kehittyy, ellei Metsätieteen aikakauskirjassa?*
- *Silva Fennicaa pidetään korkeatasoisena, kansainvälisenä sarjana, mutta se voi pysyä sellaisena vain hyvän vertaisarvion kautta. Toisaalta Silva Fennica kilpailee yleismetsätieteellisenä sarjana monien ulkomaisten sarjojen kanssa. Hyvät käsikirjoitukset ovat tässä suhteessa tärkeitä, mutta käsikirjoitusten käsittelyn nopeus ja joustavuus voivat vaikuttaa sarjan valintaan. Vastauksissa toivottiin, että Silva Fennica voisi panostaa lisää resursseja toimitustyön ja päätösten nopeuttamiseen. Silva Fennican kilpailukyvyyn arveltiin lisääntyvän, jos artikkelit julkaistaisiin ”verkossa heti, kun ne ovat valmiita ja painoversio tulee sitten totuttuun tahtiin”.*

Visio – miten tästä eteenpäin?

Kyselyn mukaan Silva Fennicalla on selvä ja tunnustettu kansainvälinen rooli suomalaisen metsäntutkimuksen näkyvyyden ja vaikuttavuuden edistäjänä sekä Metsätieteellisen Seuran että Metsäntutkimuslaitoksen näkökulmasta katsottuna. Kysely osoitti, että käyttäjien näkökulmasta Silva Fennican ja Metsätieteen Aikakauskirjan julkaisuprofiilit ovat tieteellisten artikkeleiden osalta osittain päällekkäisiä vaikka ne julkaisukielen suhteen ovat tietenkin erilaisia. Kysely osoitti, että Silva Fennican ja Metsätieteen Aikakauskirjan toimitustyö on hyvin ammattitaitoista ja asiakkaiden tarpeista lähtevää, mutta kokonaisprosessissa on kitkakohtia. Alla toimenpide-ehdotuksia:

- *Silva Fennicaa tulisi edelleen kehittää johtavana kansainvälisenä metsätieteellisenä sarjana yhteistyössä Suomen Metsätieteellisen Seuran ja Metsäntutkimuslaitoksen kanssa.*
- *Silva Fennicaa tulisi profiloida yhä selvemmin kansainväliseksi tieteelliseksi julkaisusarjaksi painottamalla rakentavaa, asiantuntevaa, tasapuolista ja tieteellisesti pätevää vertaisarviota julkaistavien artikkeleiden valinnassa.*
- *Metsätieteen Aikakauskirjaa tulisi kehittää nopeaan tieteellisen tiedon välitykseen siten, että sen kohderyhmänä ovat tieteellisen tiedon soveltajat yhteiskunnan eri sektoreilla.*
- *Silva Fennican ja Metsätieteen Aikakauskirjan toimitusprosessi käsikirjoituksen vastaanotosta julkaisupäätökseen tulisi arvioida tavoitteena poistaa kitkakohtat, jotka hidastavat julkaisuprosessia.*
- *Silva Fennican ja Metsätieteen Aikakauskirjan sähköistä julkaisemista tulisi kehittää siten, että sähköinen versio on käytettävissä hyvissä ajoin ennen paperiversion julkaisemista tiedon levityksen nopeuttamiseksi ja tiedon saatavuuden helpottamiseksi.*
- *Metsätieteen Aikakauskirjan julkaisemista kokonaan sähköisesti tulee harkita. Tätä puoltaa myös se, että kyselyyn vastanneista 60 % ilmoitti haluavansa jäsenlehden sähköisenä verkkolehtenä, ja Metsätieteen Aikakauskirja oli suosituin jäsenlehtivaihtoehto.*

Sisällys

1. Johdanto	1
1.1. Tausta	1
1.2. Tehtäväksiänto	2
2. Menetelmät ja aineisto	2
3. Tulokset.....	3
3.1. Vastaajien julkaisuaktiivisuus.....	3
3.2. Julkaiseminen Silva Fennicassa.....	4
3.3. Julkaiseminen Metsätieteen Aikakauskirjassa.....	6
3.4. Tieteellisten artikkeleiden vertaisarvion merkitys	7
3.5. Sarjojen tieteellinen taso	8
3.6. Tiedon hankinta	9
3.7. Metsätieteellisen julkaisemisen kieli	12
3.8. Silva Fennica ja Metsätieteen Aikakauskirja metsätieteellisen tutkimuksen julkaisufoorumina	13
3.9. Metsätieteellinen tutkimus metsäsektorin kehittämisessä.....	14
3.10. Painettujen julkaisujen merkitys	15
3.11. Silva Fennican ja Metsätieteen Aikakauskirjan merkitys suomalaisen metsätieteellisen tutkimuksen näkyvyydelle ja tunnettavuudelle.....	15
3.12. Jäsenlehti	17
3.13. Silva Fennican ja Metsätieteen Aikakauskirjan vahvuudet ja heikkoudet	17
4. Visio - miten tästä eteenpäin?.....	23

1. Johdanto

1.1. Tausta

Suomen Metsätieteellinen Seura (SMS) on perustettu vuonna 1909. Seuran tarkoitus on edistää suomalaista metsäntutkimusta. Seura toimii metsäntutkimuksen alalla työskentelevien tutkijoiden ja tutkimuksesta kiinnostuneiden henkilöiden yhdyssiteenä. Seuralla on noin 500 varsinaista jäsentä sekä suomalaisia ja ulkomaisia kunniajäseniä.

Tärkeän osan Metsätieteellisen Seuran toiminnasta muodostaa metsätieteellisen tutkimuksen tuloksien julkaiseminen. Metsätieteellinen Seura on julkaissut kahta julkaisua: Acta Forestalia Fennicaa (vuodesta 1913) ja Silva Fennicaa (vuodesta 1926). Vuonna 1994 Metsätieteellisen Seuran ja Metsäntutkimuslaitoksen tieteellinen julkaisutoiminta yhdistettiin, jolloin Metsätieteellisestä Seurasta tuli myös Metsätieteen Aikakauskirjan julkaisija. Näiden sarjojen lisäksi Metsätieteellinen Seura on julkaissut metsätieteellistä tutkimusta esitteleviä kirjasia ja metsäterminologisia sanakirjoja.

Tällä hetkellä Metsätieteellisen Seuran tärkeimmät julkaisufoorumit ovat Silva Fennica ja Metsätieteen Aikakauskirja, joista edellinen on englanninkielinen ja jälkimmäinen suomenkielinen. Metsätieteellinen Seura määrittelee näiden julkaisujen tavoitteet seuraavasti:

- **Silva Fennica** on englanninkielinen, tieteellistä vertaisarviota (peer-reviewed) käyttävä julkaisusarja, joka "...covers all aspects of forest research, ranging from basic to applied subjects. The journal carries original research articles, review articles, research notes, discussion papers, book reviews, and information on forthcoming events. Silva Fennica also accepts monographs".
- **Metsätieteellinen Aikakauskirja** puolestaan "...julkaisee suomen- ja ruotsinkielisiä metsäntutkimuksen alaan kuuluvia alkuperäisiä tutkimusartikkeleita, katsauksia ja tiedonantoja. Metsävarat -osastossa julkaistaan metsien inventointituloksia ja kehityslaskelmia. Sarja julkaisee myös muita metsiin, metsätalouteen ja metsäluontoon liittyviä kirjoituksia Tieteen tori- ja Puheenvuoro-palstoilla sekä ajankohtaista aineistoa".

Silva Fennicalla ja Metsätieteen Aikakauskirjalla on kummallakin oma rooli kotimaisessa metsätieteellisessä julkaisutoiminnassa: edellisen kohde-ryhmänä ovat erityisesti kotimaiset ja ulkomaiset lukijat, jälkimmäisellä pelkästään kotimaiset tutkijat mutta myös muut lukijat. Metsätieteen Aikakauskirjalla ei metsätieteellisenä julkaisuforumina ole varsinaisia kilpailijoita, kun taas Silva Fennica kilpailee muiden englanninkielisten

metsätieteellisten sarjojen kanssa. Esimerkiksi Vanclay (2007) listaa 180 tärkeintä sarjaa arvioidessaan metsätieteellisten julkaisujen keskinäistä järjestystä suhteessa niiden näkyvyyteen ja vaikuttavuuteen. Silva Fennica kilpailee näiden sarjojen kanssa paitsi kirjoittajista myös lukijoista, jotka viime kädessä määräävät sarjan sijoittumisen kansainvälisessä kilpailussa.

1.2. Tehtäväksianto

Keväällä 2010 allekirjoittanut otti Metsätieteelliseltä Seuralta tehtäväkseen kartoittaa:

- (i) molempien sarjojen nykyinen asema tutkimustiedon julkaisijana suhteessa vastaaviin sarjoihin;
- (ii) molempien sarjojen tieteellinen vaikuttavuus ja vaikutukset suomalaisen metsäntutkimuksen kansainväliseen ja kotimaiseen näkyvyyteen ja tutkimustiedon siirtoon;
- (iii) molempien sarjojen nykyiset vahvuudet, heikkoudet ja kehittämistarpeet; sekä
- (iv) molempien sarjojen kustannusmallit.

Näiden tavoitteiden saavuttamiseksi Metsätieteellinen Seura edellytti tehtäväksi perusselvityksen, jonka tulosten pohjalta tuli tehdä toimenpide-ehdotus Seuran julkaisutoiminnan kehittämiseksi.

2. Menetelmät ja aineisto

Perusselvitys on laadittu yhteistyössä Silva Fennican ja Metsätieteen Aikakauskirjan toimittajien kanssa. He toteuttivat selvitystä varten tehdyn nettikyselyn, jonka keskeisiä tuloksia tämä julkaisu käsittelee. Kysely suunnattiin Metsätieteellisen Seuran jäsenille Seuran osoiterekisteriä hyväksi käyttäen. Kyselylomake oli saatavilla myös paperimuodossa mm. syksyn 2010 metsätieteen päivillä. Kysely koski vastaajien toimintaa vuosia 2005 - 2009.

Kyselyyn saatiin kaikkiaan 233 vastausta, joista 15 oli paperimuodossa. Vastaajista 37 % työskenteli Metsäntutkimuslaitoksella (Metla). Myös Helsingin yliopiston metsätieteiden laitoksella (15 %) ja käytännön metsätaloudessa (15 %) työskenteleviä osallistui aktiivisesti kyselyyn. Muissa organisaatioissa/aloilla työskentelevien osuudet olivat selvästi pienempiä (< 10 % vastausten kokonaismäärästä), ja ne jakautuivat tasaisesti eri toimijoiden kesken. Vastaajista 8 % työskenteli metsäalan ulkopuolella. Vastaajista 66 % oli Suomen Metsätieteellisen Seuran jäseniä. Vastaajista 34 % edusti ikäluokkaa 41 - 50 vuotta sekä 30 % ikäluokkaa 51

- 60 vuotta. Vastaajista tätä nuorempia ja vanhempia oli likimäärin yhtä paljon (15 - 20 %).

3. Tulokset

3.1. Vastaajien julkaisuaktiivisuus

Vastaajien julkaisuaktiivisuutta selvitettiin kolmen kysymyksen avulla:

- Kuinka monta tieteellistä artikkelia (artikkeli, joka on läpäissyt tieteellisen vertaisarvion) olet julkaissut vuosina 2005 – 2009?
- Kuinka moni em. tieteellisistä artikkeleista on julkaistu ulkomailla toimivien kustantajien tieteellisissä sarjoissa?
- Kuinka moni em. tieteellisistä artikkeleista on julkaistu kotimaisten kustantajien tieteellisissä sarjoissa?

Vastaajista yli 70 % ilmoitti julkaisseensa vähintään yhden tieteellisen artikkelin vuosina 2005 – 2009: yli kymmenen artikkelia julkaisseita oli 26 %, 6 - 10 julkaisseita 19 % ja 1 - 5 julkaisseita 25 % vastanneista. Kolmannes (30 %) vastaajista ei ilmoituksensa mukaan ollut julkaissut yhtään tieteellistä artikkelia vuosina 2005 -2009 (taulukko 3.1).

Vastaajista pääosa ilmoitti julkaisseensa ainakin yhden artikkelin ulkomailla kustannetuissa sarjoissa vuosina 2005 -2009: yli 10 artikkelia julkaisseita oli 27 %, 6 - 10 artikkelia 21 % ja 1 - 5 artikkelia 41 %. Vastaajista 11 % ei ollut julkaisut yhtään artikkelia. Tämä näytti vähentävän kotimaista julkaisemista: em. sarjoissa yli kuusi artikkelia julkaisseita oli yli 40 %, kun vastaava luku Suomessa julkaistuissa sarjoissa jäi alle 10 %. Kotimaisissa sarjoissa vastaajat julkaisivat useimmissa tapauksissa 1-5 artikkelia (73 %) vuosina 2005 - 2009.

Taulukko 3.1. Vastaajien julkaisemien kotimaisten ja ulkomaisten tieteellisten artikkeleiden lukumäärä vuosina 2005 – 2009.

Julkaisufoorumi	Julkaisuja vuosina 2005 -2009, % kysymykseen vastanneiden määrästä			
	Ei yhtään	1 – 5 artikkelia	6-10 artikkelia	> 10 artikkelia
Julkaisut yhteensä	30,3	24,8	18,8	26,1
Julkaissut ulkomailla	10,5	41,4	21,1	27,0
Julkaissut kotimaassa	17,3	72,7	6,7	3,3

3.2. *Julkaiseminen Silva Fennicassa*

Silva Fennican merkitystä julkaisemisessa haarukoitiin seuraavilla kysymyksillä:

- Kuinka monta em. artikkeleista on julkaistu Silva Fennicassa vuosina 2005 -2009? (Ilmaisu "em. artikkelista" viittaa kysymykseen: "Kuinka monta tieteellistä artikkelia (artikkeli, joka on läpäissyt tieteellisen vertaisarvion) olet julkaissut vuosina 2005 – 2009?")?
- Kuinka Silva Fennicassa julkaisemisen vaiheet mielestäsi toimivat?
- Kuinka käsikirjoituksen tarjoaminen Silva Fennicaan verkon kautta toimii?
- Millaisia Silva Fennican käsikirjoituksen tarkastajien lausunnot ja toimituksen palaute ovat mielestäsi olleet?
- Millaista kanssakäymisen Silva Fennican toimituksen kanssa on ollut?

Kysymyksistä toinen oli avoin, ja kolmanteenkin kysymykseen vastaajille tarjottiin mahdollisuus kommentoida vapaamuotoisesti Silva Fennicassa tapahtuvaa julkaisemista.

Vastaajista melkoinen osa (40 %) ei ollut julkaissut yhtään tai korkeintaan viisi (56 %) artikkelia Silva Fennicassa vuosina 2005 -2009. Tätä enemmän julkaisseiden osuus oli vähäinen (< 5 %). Julkaisujen tarjoaminen verkon kautta sujui hyvin (82 %), jos kohta monilla vastaajilla ei ollut kantaa aswiaan (16 %). Myös vapaamuotoisissa kommentteissa korostui se, että verkon kautta tapahtuva asioiminen oli helppoa, ja se onnistui pienellä vaivalla. Kaikki valtaajat eivät kuitenkaan olleet selvillä, että käsikirjoituksia voi Silva Fennicaan tarjota verkon kautta.

Pääosa vastaajista piti asiantuntijalausuntoja asiantuntevina ja työn laatua parantavina (86 %), mutta joukko vastaajista (8 %) piti lausuntoja asiantuntemattomina ja huonosti perusteltuina. Vapaamuotoisessa palautteessa todettiin arvioijien laadun vaihtelevan suuresti, vaikka arviointiin oltiin yleisesti ottaen tyytyväisiä. Monissa kommentteissa tarkastusta pidettiin hitaana, mikä viivästytti julkaisemista. Myös käsikirjoituksen joutuminen kilpailijoiden tarkastettavaksi askarrutti vastaajia, vaikka arviointia yleisesti pidettiin tasapuolisena. Kanssakäymistä Silva Fennican toimituksen kanssa pidettiin helppona ja toimivana (84 % vastaajista). Toimituksen toivottiin kuitenkin tekevän päätöksensä ripeästi ja ottavan ratkaisuisaan huomioon myös arvioitsijoiden lausuntojen asiallisuuden. Ohessa on muutamia poimintoja vapaamuotoisista kommentteista.

Vertaisarviota koskevia

"Varauksella, sillä joskus on aivan kummallisia lausuntoja, osin varmaan johtuu siitä että refereet olleet muuta kuin alan henkilöitä. Toimituksen palaute on nojannut vahvasti refereiden lausuntoihin."

"Joskus on tarkastajilta tullut huonosti perusteltua kritiikkiä, joka on vaikuttanut jutun julkaisuehtoihin ja julkaisukelpoisuuteen. Toimituksen pitää tuolloin kyetä tekemään tarkastajista riippumattomia päätöksiä julkaisukelpoisuudesta ja edellyttää kunnon perusteluja."

"Vertaisarvioinnin ongelma niin Silva Fennicassa kuin muissakin tieteellisissä sarjoissa on se, että piirit ovat pienet. Esim. tutkimusalueista voi helposti nähdä, mikä tutkimusryhmä on ollut asialla. Jos artikkeli osuu esitarkastuksessa "kilpailevan ryhmän" edustajalla, on vaikeuksia tiedossa."

"Yleensä asiantuntevia. Välillä arvioijina on kuitenkin asiantuntemattomia henkilöitä, joiden arvioinnit ovat huonosti perusteltuja."

"Kuitenkin käsikirjoituksen eteneminen tarkastusprosessissa on erittäin hidasta verrattuna laatusarjoihin, ja lopullista hyväksymistä on viivästytetty tarpeettomasti varsin pienten korjausten takia."

Toimitustyötä koskevia

"Kanssakäymisen selvä etu on ollut vähäinen byrokratia ja se että kysymyksiin on aina heti reagoitu. Kokemukseni muista kansainvälisistä ref. sarjoista eivät ole yhtä hyviä."

"Muuten ihan ok mutta käsikirjoitusten venyminen vertaisarvioija toimitusprosessissa voi kestää jopa kaksi vuotta. Tämä rajoittaa intoa tarjota juttuja Silvaan tai aikakauskirjaan."

"However, the time between submission and acceptance has been unacceptably long. Had this time been shorter I would have offered more manuscripts."

"Kanssakäyminen on sujunut erinomaisesti. Sanoisin jopa, että tässä suhteessa SF on parhaiten = kirjoittajaystävällisimmän toimitettu sarja, jonka tiedän."

"Henkilökohtaisesti kanssakäyminen on sujunut oikein hyvin; toisaalta toimitus ei tunnu olevan ajan tasalla siitä, kuinka nopeaan julkaisutoimintaan tänä päivänä pyritään. Refereille luvataan lähes rajattomasti aikaa, päinvastoin kuin useimmissa laatusarjoissa. Silva Fennicassa julkaisemisen hitaus on pääsyyinä siihen, että useimmiten sarja jää pois harkitessamme, mihin sarjaan mitään"

käsikirjoitusta tarjotaan. Mielestäni SF:n maine on ikävästi kärsinyt tästä hitaudesta, kun sarja voisi mainostaa itseään vapaalla saatavuudella. Toivottavasti vapaaseen saatavuuteen ei olla kajoamassa jos sarja menee kaupalliselle toimijalle ja samanaikaisesti säilyttää verkkaisuutensa, tämä on lopun alkua.”

3.3. Julkaiseminen Metsätieteen Aikakauskirjassa

Metsätieteen Aikakauskirjan merkitystä julkaisemisessa haarukoitiin seuraavilla kysymyksillä:

- Kuinka monta tieteellistä artikkelia (artikkeli, joka on läpäissyt tieteellisen vertaisarvion) olet julkaissut Metsätieteen Aikakauskirjassa vuosina 2005 – 2009?
- Kuinka käsikirjoituksen tarjoaminen verkon kautta toimii?
- Millaisia Metsätieteen Aikakauskirjan käsikirjoituksen tarkastajien lausunnot ja toimituksen palaute ovat mielestäsi olleet?
- Millaista kanssakäyminen Metsätieteen Aikakauskirjan toimituksen kanssa on ollut?
- Oletko julkaissut kirjoituksia Tieteen tori, Kirjallisuutta, Puheenvuoro tai Tutkimuselosteet- osastoilla vuosina 2005 - 2009.
- Millaista kanssakäyminen Metsätieteen Aikakauskirjan toimituksen kanssa on ollut Tieteen tori, Kirjallisuutta, Puheenvuoro tai Tutkimuselosteet- osastojen käsikirjoituksista.

Osaan kysymyksistä oli mahdollista vastata vapaamuotoisesti.

Vastaajista 67 % ilmoitti, etteivät he olleet julkaisseet yhtään artikkelia Metsätieteen Aikakauskirjassa vuosina 2005 -2009. Julkaisijoiden osuus oli puolestaan 33 %, ja artikkeleita vastaajaa kohti oli korkeintaan viisi (luokka 1 – 5 artikkelia). Käsikirjoitusten tarjonta verkon kautta oli tapahtunut hyvin (83 %), mutta ”En osaa sanoa” vastausten suuri osuus (17 %) viittaa siihen, että tämä mahdollisuus ei ollut yleisesti tiedossa. Myös vapaamuotoiset vastaukset viittaavat tähän.

Käsikirjoituksista saatuja arvioita pidettiin pääasiassa asiantuntevina ja laatua parantavina (83 %), mutta myös tyytymättömiä vastaajia oli (8 %). Vastaajista kanssakäyminen toimituksen kanssa oli helppoa ja toimivaa (90 %), silloin kun kysymyksessä oli tieteellinen artikkeli. Muiden kirjoitusten suhteen kysymys jää avoimeksi: helppona ja toimivana sitä piti 42 %, mutta 57 % ei osannut sanoa asiasta mitään. Seuraavassa on muutamia poimintoja vapaamuotoisista kommentteista.

”Käsittääkseni Metsätieteen aikakauskirjan ongelmana on ollut se, ettei tutkimusartikkeleja tarjota riittävästi. Englanniksi julkaiseminen on nykyisin tietysti muotia, mutta saattaa tähän ilmiöön olla toinenkin syy: Omien kokemusten perusteella Metsätieteen aikakauskirjan esitarkastus on erittäin tarkka, mikä on tietysti ihan hyvä korkeatasoisten juttujen kannalta. Syynä

tarkkuuteen on se, että suomenkielinen juttu menee automaattisesti sille "kilpailevalle ryhmälle", jolloin artikkelin virheet kyllä ruoditaan pohjamutia myöten."

"Palaute pääosin asiallista, mutta ottaen huomioon sarjan kotimaisuuden, on palaute tieteellisesti joskus ollut totaalisen ylimitoitettua (25 sivua kommentteja)."

"Toimituksen palaute hyödyllistä, samoin tarkastajien. Tosin huomasi, että joku tarkastajista ei ehkä ollut aivan perillä aihepiiristä."

"Ilmeisesti tutkimuselosteita pyydetään kirjoittamaan sen mukaan, mitä päätoimittaja/toimittajat päättävät, ei automaattisesti kaikista jutuista"

"Mielestäni nämä ovat Metsätieteen aikakauskirjan tärkeimmät osat. Tieteen tori juttujen osalta täytyy myös antaa kiitosta toimittajille vaikka jutut eivät ole esitarkastettuja, niistä on kuitenkin saanut toimittajalta asiantuntevan palautteen / parannusehdotukset."

"Kanssa käyminen tulisi olla metsään ennen kaikkea metsänomistajiin. Kaipailen 80 lukua kun oli folia forestaliat ja silva fennicat, jotka oli myös tarkoitettu käytännön avuksi metsää. Lie ollut silloin selvää, että jos tutkimusta tehdään, sen on palveltava metsätaloutta aidosti, eikä vain tutkijoita ja niiden ympärillä olevia hännystelijöitä. Nyt on netti, mutta julkaisut ovat lähes salaisia käytännön metsätoimijoille. Ette tule kuluista saamaan prosenttiakaan vaikka laitatte 100 euroa kappaleelta hinnaksi, eikös?"

"Kirjoittajan käsitys ajateltujen artikkelien kohderyhmästä ja tätä myöten sisällöstä ei ole kohdannut julkaisutoimituksen tavoitteita. Käsitykseni mukaan tämä voi olla oikea foorumi tutkimustulosten popularisointiin suuren yleisön pirissä, mutta ei ammatillisten sidosryhmien tai päätöksentekijöihin vaikuttamiseen."

3.4. Tieteellisten artikkeleiden vertaisarvion merkitys

Vertaisarvion merkitystä Silva Fennican ja Metsätieteen Aikakauskirjan laadun takeena selvitettiin usean kysymyksen avulla, joilla selvitettiin vastaajien (vertaisten) kokeneisuutta tieteellisten artikkeleiden arvioinnissa sekä vastaajien käsitystä vertaisarvion merkityksestä artikkeleiden tieteellisyyden takeena sekä vertaisarvion merkitystä tieteellisesti arvokkaiden ja innovatiivisten artikkeleiden tunnistamiseksi julkaistavaksi.

- Osallistutko suomenkielisten tieteellisten artikkeleiden vertaisarviointiin?
- Osallistutko englanninkielisten tieteellisten artikkeleiden vertaisarviointiin?

Vastaajista 64 % ei osallistunut lainkaan suomenkielisten tieteellisten artikkeleiden vertaisarviointiin. Vastaajista 32 % puolestaan ilmoitti arvioivansa 1-3 suomenkielistä artikkelia vuosittain. Englanninkielisten artikkeleiden arvioinnissa vastausjakauma poikkesi tästä huomattavasti: 39 % ei ollut arvioinut yhtään, 37 % arvioi 1-3 artikkelia vuosittain ja 24 % arvioi vuosittain enemmän kuin kolme artikkelia.

Vastaavien käsitystä tieteellisen vertaisarvion merkityksestä tutkimuksen julkaisemisessa ja laadun takeena selvitettiin usean väitteellä, joihin saadut vastaukset on kerätty taulukkoon 3.2.

Taulukko 3.2. Väitteitä tieteellisen vertaisarvion merkityksestä tutkimuksen julkaisemisessa ja laadun takeena.

Väite	Täysin samaa mieltä	Jokseenkin samaa mieltä	Ei samaa eikä eri mieltä	Jokseenkin eri mieltä	Täysin eri mieltä	Ei osaa sanoa
	% vastauksista ko. väitteeseen					
Artikkeleiden tieteellinen vertaisarvio estää tärkeiden tulosten julkaisemisen	6	5	4	30	42	14
Artikkeleiden tieteellinen vertaisarvio hidastaa tutkimustulosten julkaisemista ja käytäntöön saamista	7	37	8	24	12	12
Artikkeleiden tieteellinen vertaisarvio parantaa tutkimuksen laatua	48	35	3	3	1	10
Artikkeleiden tieteellinen vertaisarvio on julkaistavan tutkimuksen luotettavuuden taee ja välttämätön	45	33	5	6	1	10

Vastaajista selvä enemmistö (noin 80 %) katsoi artikkeleiden tieteellisen vertaisarvion parantavan tutkimuksen laatua ja piti sitä välttämättömänä tutkimuksen luotettavuudelle. Tai käntäen: noin 70 % vastaajista oli jokseenkin tai täysin eri mieltä väitteeseen "Artikkeleiden tieteellinen vertaisarvio estää tärkeiden tulosten julkaisemisen". Toisaalta lähes 50 % vastaajista oli sitä mieltä, että "Artikkeleiden tieteellinen vertaisarvio hidastaa tutkimustulosten julkaisemista ja käytäntöön saamista". Tosin vastukset tämän väitteen suhteen hajautuivat, ja kolmannes vastaajista oli eri mieltä väitteen kanssa.

3.5. Sarjojen tieteellinen taso

Vastaajien käsityksiä sarjojen tieteellisestä tasosta kartoitettiin kuudella väittämällä, joihin saadut vastaukset on esitetty taulukossa 3.3.

Vastaajista noin 60 % piti Silva Fennicaa kansainvälisesti korkeatasoisena tieteellisenä sarjana. Toisaalta: vastaajista noin 70 % arveli tasoa voitavan vielä "kohottaa käyttämällä myös ulkomaisia tutkijoita artikkeleiden vertaisarvioissa", jos kohta myös suomalaisia arvioitsijoita pidettiin kriittisinä. Tosin suomalaisten arvioitsijoiden arveltiin ymmärtävän ulkomaisia paremmin Suomessa (suomalaisissa olosuhteissa) tehtyä tutkimusta (noin 50 % vastaajista). Artikkeleiden tieteellisellä vertaisarviolla katsottiin olevan jonkin verran merkitystä (noin 50 % oli samaa mieltä väitteen kanssa) tutkijoiden verkostoitumisessa, mutta vastaukset tähän väitteeseen olivat hajalla.

Taulukko 3.3. Vastaajien käsityksiä Silva Fennican tieteellisestä tasosta sekä ulkomaisten ja kotimaisten arvioitsijoiden merkityksestä vertaisarvioinnissa.

Väite	Täysin samaa mieltä	Jokseenkin samaa mieltä	Ei samaa eikä eri mieltä	Jokseenkin eri mieltä	Täysin eri mieltä	Ei osaa sanoa
	% vastauksista ko. väitteeseen					
Silva Fennican taso on metsätieteissä kansainvälistä huippua	16	44	22	8	1	9
Silva Fennican tieteellistä tasoa voidaan kohottaa käyttämällä myös ulkomaisia tutkijoita artikkeleiden vertaisarvioissa	47	32	10	1	1	9
Ulkomaiset vertaisarvioiden tekijät eivät voi ymmärtää Suomen olosuhteisiin perustuvaa tutkimusta	1	15	13	42	23	7
Suomalaiset vertaisarvioitsijat eivät suhtaudu riittävän kriittisesti suomalaisten tutkijoiden Silva Fennicaan tarjoamiin käsikirjoituksiin	1	7	19	29	16	28
Suomalaiset arvioitsijat ymmärtävät ulkomaisia paremmin Suomen olosuhteisiin perustuvaa tutkimusta, jota tarjotaan Silva Fennicaan	9	41	23	12	6	10
Artikkeleiden tieteellinen vertaisarvio lisää tutkijoiden verkottumista	12	37	19	16	4	11

3.6. Tiedon hankinta

Silva Fennica ja Metsätieteen Aikakauskirja

Tiedon tarvitsijoilla on monia vaihtoehtoja hankkia tietoa. Silva Fennican ja Metsätieteen Aikakauskirjan merkitystä tässä suhteessa kartoitettiin pyytämällä vastaajaa arviomaan annettujen vaihtoehtojen avulla erilaisten tietolähteiden merkitystä tiedon hankinnassa. Vastaukset on esitetty taulukossa 3.4.

Vastaajista ilmoitti Silva Fennicaa käyttävänsä säännöllisesti 41 % mutta muuta englanninkielistä tieteellistä sarjaa 61 %. Metsätieteen Aikakauskirjan säännölliseksi käyttäjäksi ilmoittautui 39 %, kun taas kotimaisia ammattilehtiä käytti 47 % säännöllisesti tiedon hankinnassaan. Internetin tietolähteet olivat kuitenkin ylivoimaisesti suosituimpia, sillä 79 % ilmoitti käyttävänsä niitä säännöllisesti.

Taulukko 3.4. Eri tietolähteiden käyttö tiedon hankinnassa.

Tietolähde	Käytän säännöllisesti	Käytän satunnaisesti	En käytä
	% vastauksista koskien ko. tietolähdettä		
Silva Fennica	41	46	13
Muu englanninkielinen tieteellinen julkaisu	61	20	19
Metsätieteen Aikauskirja	39	46	15
Muu suomenkielinen tieteellinen sarja	18	55	27
Kotimainen ammattilehti	47	39	13
Ulkomainen ammattilehti	11	48	41
Internetin tietolähteet	79	19	2

Silva Fennicaa koskien täydennettiin taulukon 3.4 tietoja vielä kysymyksellä: "Miten luotettavaa mielestäsi on Silva Fennicassa julkaistu tutkimustieto?" Vastaajista 75 % piti tietoa luotettavana, mutta 14 % arveli luotettavuuden vaihtelevan ("Tutkimuksen luotettavuus vaihtelee"). Kukaan ei kuitenkaan täysin epäillyt ("Tutkimustieto ei ole luotettavaa") Silva Fennicassa julkaistun tiedon luotettavuutta. Myös Metsätieteen Aikauskirjassa julkaistua tietoa pidettiin luotettavana samoin varauksin kuin Silva Fennicassa julkaistua.

Molempien lehtien tapauksissa tehtiin tiedon luotettavuutta koskien jatkokysymys. Jos vastaaja oli valinnut vaihtoehdon joko "Tutkimustiedon luotettavuus vaihtelee" tai vaihtoehdon "Tutkimustieto ei ole luotettavaa", pyydettiin häntä nimeämään korkeintaan kolme lähdettä, mistä hän sai mielestään luotettavampaa tietoa kuin Silva Fennicasta tai Metsätieteen Aikauskirjassa.

Vastauksissa nimettiin pari kymmentä ulkomaista tieteellistä metsäsarjaa, myös Nature mainittiin luotettavan metsätiedon lähteenä. Pääasiassa kuitenkin korostettiin sitä, että kaikkien sarjojen luotettavuudessa on vaihtelua eikä metsätieteellisiä sarjoja mukaan lukien Silva Fennica ja Metsätieteen Aikauskirja pidetty tässä suhteessa poikkeuksellisina.

Muita englanninkielisiä metsätieteellisiä sarjoja

Tiedon hankintaa koskien tehtiin vastaajille myös kysymys: "Jos käytät työssäsi ja tehtävissäsi englanninkielisiä metsätieteellisiä sarjoja, niin mainitse kannaltasi kolme (3) tärkeintä julkaisusarjaa". Kysymykseen saatuja vastauksia on taulukossa 3.5.

Taulukko 3.5. Vastauksia kysymykseen: "Jos käytät työssäsi ja tehtävissäsi englanninkielisiä metsätieteellisiä sarjoja, niin mainitse kannaltasi kolme (3) tärkeintä julkaisusarjaa". Lihavoidut ilmaisevat julkaisuja, jotka on mainittu useammin kuin 10 kertaa eri valinnoissa. Luvut julkaisujen perässä ilmaisevat, kuinka monta kertaa ko. julkaisu on mainittu kyselyssä.

1. valinta

Annales Botanici Fennici 1
Canadian Journal of Forest Research 19
 FAO Forestry Papers 1
Forest Ecology and Management 32
 Forest Pathology 1
 Forest Policy and Economics 6
 Forest Products Business Research 1
Forest Science 15
 Global Change Biology 2
 International Forestry Review 1
 International Journal of Forest Engineering 1
 International Journal of Remote Sensing 1
 Journal of Forest Economics 4
 Journal of Forest Products Business Research 1
 Journal of Vegetation Science 1
 Nature 1
 New Phytologist 1
 Plant and Soil 1
 Remote Sensing of Environment 3
Scandinavian Journal of Forest Research 15
 Silva Fennica 7
Tree Physiology 11
 Wood Material Science and Engineering 1
 Wood Science and Technology 1

2. valinta

Agricultural and Forest Meteorology 2
Biomass & Bioenergy 4
Biotropica 1
Bois et Forest des Tropiques 2
Boreal Environmental Research 2
Canadian Journal of Forest Research 17
Canadian Journal of Entomology 1

Conservation Biology 1
Ecological Economics 1
Ecology 1
Environmental Pollution 1
European Journal of Forest Research 2
Forest Ecology and Management 20
Forest Policy and Economics 4
Forest Products Journal 2
Forest Science 8
Forestry 1
International Journal of Forest Engineering 1
IUFRO Research Series 1
Journal of Forest Annals 1
Journal of Forest Economics 4
Journal of Forest Policy and Economics 1
New Forests 1
New Phytologist 1
Photogrammetric Engineering & Remote Sensing 1
Plant and Soil 3
Plant, Cell and Environment 2
Remote Sensing of Environment 2
Scandinavian Journal of Forest Research 16
Silva Fennica 7
Silvae Genetica 1
Small Scale Forestry 2
Soil Biology & Biochemistry 1
Suo Mires 1
Tree Physiology 6
Trees 2
Wood Science and Technology 2

3. valinta

Agricultural and Forest Meteorology 1
Annals of Forest Science 2
Annals of Forestry 1
Applied Economics 1
Baltic Forestry 2

Biomass & Bioenergy 2
 Canadian Journal of Forest
 Economics 1
**Canadian Journal of Forest
 Research 24**
 Ecological Modelling 1
 EcoScience 1
 EFRN Newsletter 1
**Forest Ecology and Management
 15**
 Forest Economics 1
 Forest Policy and Economics 5
 Forest Products Journal 1
 Forest Science 5
 Forestry 2
 Global Change Biology 1
 Heredity 1
 Holz als Roh und Werkstoff 1
 Holzforschung 1
 International Forestry Review 1

International Journal of Forest
 Engineering 1
 Journal of Environmental Economy 1
 Journal of Ecology 1
 Journal of Experimental Botany 1
 Journal of Forest Policy 1
 Journal of Forest Economics 1
 Nature/Science 1
 New Forests 2
 Plant Cell & Environment 1
 Plant Disease 1
**Scandinavian Journal of Forest
 Research 18**
 Scandinavian Journal of Forestry 2
Silva Fennica 11
 Tree Physiology 2
 Trees 4
 United Nations Publication 1
 Water, Air and Soil Pollution 1

Vastaajat listasivat yli 100 tieteellistä julkaisua, mutta valinnat keskittyvät vain muutamaa sarjaan. Ensimmäisessä valinnassa valinta keskittyi seuraaviin sarjoihin: Canadian Journal of Forest Research (19 valintaa), Forest Ecology and Management (32 valintaa), Forest Science (15 valintaa), ja Scandinavian Journal of Forest Research (16 valintaa), joihin kaikkiin valinta oli osunut yli 10 kertaa.

Samat sarjat saivat etusijan myös toisessa valinnassa: Canadian Journal of Forest Research 17 valintaa, Forest Ecology and Management 20 valintaa, Scandinavian Journal of Forest Research 16 valintaa. Nämä sarjat olivat suosittuja myös kolmannessa valinnassa: Canadian Journal of Forest Research 24 valintaa, Forest Ecology and Management 15 valintaa ja Scandinavian Journal of Forest Research 18 valintaa. Kolmannessa valinnassa valinta osui 11 kertaa myös Silva Fennicaan. Ensimmäinen ja toinen valinta sattuivat Silva Fennicaan seitsemän kertaa.

3.7. Metsätieteellisen julkaisemisen kieli

Metsätieteellisen julkaisemisen kieltä selvitettiin kahdella väitteellä: "On tärkeää, että myös tulevaisuudessa Suomessa julkaistaan metsätieteellistä vertaisarvioitua tutkimusta suomen kielellä" sekä "On tärkeää, että myös tulevaisuudessa Suomessa julkaistaan metsätieteellistä vertaisarvioitua tutkimusta englannin kielellä". Vastaajista 75 % oli jokseenkin samaa tai täysin samaa mieltä ensimmäisen väitteen ja 90 % toisen väitteen kanssa.

3.8. Silva Fennica ja Metsätieteen Aikakauskirja metsätieteellisen tutkimuksen julkaisuforumina

Silva Fennican ja Metsätieteen Aikakauskirjan roolia metsätieteellisen tutkimuksen julkaisuforumina selvitettiin pyytämällä vastaajia nimeämään enintään kolme (3) ryhmää, joiden olisi välttämätöntä perehtyä Silva Fennicassa tai Metsätieteen Aikakauskirjassa julkaistuihin artikkeleihin. Silva Fennican osalta tuloksia on esitetty taulukossa 3.6 koskien 1. valintaa. Samat toistuivat 2. ja 3. valinnassa, eikä niiden analyysiä esitetä tässä tarkemmin. Kaikkiaan 1. mainintoja oli 114, 2. mainintoja 83 ja 3. mainintoja 65.

Vastaajien valinnat kattoivat koko metsäalan. Taulukossa 3.6 valinnat on tiivistetty muutamaaan ryhmään, jotka olivat suosituimpia (valintoja vähintään 10). Ryhmät ovat laajoja, ne kattavat löysästi seuraavat alueet: tutkimus, opetus, kehittäminen ja neuvonta, metsätalouden asiantuntijat, metsä- ja ympäristöpolitiikka ja päätäntä sekä luonnon- ja ympäristönsuojelu.

Taulukko 3.6. Esimerkkejä siitä, keiden tulisi tutustua Silva Fennicassa julkaistuihin artikkeleihin, ensimmäisen valinta.

Mainittuja ryhmiä ja aloja	Mainintoja
Metsäntutkija, tutkijat, pohjoismaiset metsäntutkijat, ulkomaiset tutkijat, venäläiset ja ruotsalaiset metsätieteilijät, suomalaiset ja ulkomaiset tutkijat, Suomessa tutkimusta tekevät ulkomaalaiset	38
Metsäalan opettajat, metsäalan opetus, metsäoppilaitosten opettajat, peruskoulujen ja lukioiden opettajat, AMK opettajat, metsäalan yliopistot, Yliopistojen ja korkeakoulujen opiskelijat, metsätieteiden tutkijakoulun tohtorikoulutettavat	23
Metsäyritysten T&K vastaavat, metsäorganisaatioiden T&K ihmiset, tutkimustietoa käytäntöön välittävät ryhmät, TAPION asiantuntijat, Tapion väki, metsätalouden neuvontaorganisaatiot, metsätalouden organisaatiot, metsäteollisuus, metsäyritysten johtajat, muut tutkimuslaitokset, taloustutkimuslaitokset, tutkimuslaitokset, toimittajat, tiedottajat yliopisto, Kv järjestöjen henkilökunta, ulkomaiset metsäekonomistit	18
Metsäammattilaiset, metsänhoitajat, metsäinsinöörit, metsätoimihenkilöt, käytännön metsätalous, metsästä saatavia tuotteita tutkivat muiden alojen asiantuntijat, yksityismetsätalouden ja teollisuuden metsäammattilaiset	13
Kotimaiset metsäalan päättäjät, lainsäädännön kanssa tekemisissä olevat, metsäalan päättäjät Suomessa, metsäsektori, MMM:n metsäosasto, MTK, luontoalan virkamiehet, metsätalousministeriö, poliitikot EU, Suomi ja kunnat, poliittiset päättäjät, tutkimuksen rahoittajat, tutkimusohjelmien valmistelijat	12
Biologit, ekologit, ekologista tutkimusta tekevät, luonnontieteilijät, ympäristöalan tutkijayhteisöt, naturskyddsföreningar, suojelubiologit, SYKE/ympäristöväki	10

Maininnat koskivat eniten metsätieteellistä tutkimusta tai tutkimusta yleensä: tieteellinen keskustelu ammattitutkijoiden kesken nähtiin Silva Fennican tärkeänä tehtävänä. Toisaalta tiedon toivottiin välittyvän eteenpäin, sillä opetus peruskoulusta tohtorikoulutukseen saakka nähtiin tärkeänä tehtävänä. Silva Fennican roolia tiedon levittäjänä korostavat myös maininnat neuvontaorganisaatioiden ja alan kehitysorganisaatioiden merkityksestä Silva Fennican kohderyhminä. Itse asiassa Silva Fennican katsottiin kuuluvan jokaisen metsäammattilaisen lukemistoon, työskentelipä hän alan asiantuntijatehtävissä tai päättämässä metsäalaa koskevista asioista kotimaassa tai ulkomailla. Monet vastaajat katsoivat, että myös luonnon- ja ympäristönsuojelua tutkivien tai siitä päättävien olisi hyvä tutustua Silva Fennicassa julkaistuihin tutkimuksiin. Monet vastaajat toivoivat, että ulkomaiset lähinaapurit perehtyisivät Silva Fennicassa julkaistuihin töihin.

Metsätieteen Aikakauskirjaa koskien 1. valinta kohdistui 121, 2. valinta 103 ja 3. valinta 78 erilaiseen ryhmään tai alaan. Mainitut ryhmät ja alat olivat samoja kuin Silva Fennicaa koskien, ja niiden frekvenssi noudatteli Silva Fennican linjauksia: maininnat jakautuivat likimain samalla tavalla tutkimuksen, opetuksen, kehittämisen ja neuvonnan, metsätalouden asiantuntijuuden, metsä- ja ympäristöpolitiikan ja päätöksenteon sekä luonnon- ja ympäristönsuojelun kesken.

3.9. Metsätieteellinen tutkimus metsäsektorin kehittämisessä

Metsätieteellisen tutkimuksen merkitystä metsäsektorin kehittämisessä haarukoitiin kahdella väittämällä:

- Suomenkieliset metsätieteelliset julkaisut ovat välttämättömiä metsäsektorin ja siihen liittyvän elinkeinotoiminnan kehittämisessä.
- Metsäsektori ja siihen liittyvä elinkeinotoiminnan kehittäminen saa tarvitsemansa tiedon englanninkielisistä julkaisuista.

Yli 80 % vastaajista oli jokseenkin tai täysin samaa mieltä ensimmäisen väittämän kanssa. Suomenkielisten julkaisujen merkitystä korostaa myös toiseen väittämään saadut vastaukset: yli 60 % vastaajista oli jokseenkin tai täysin eri mieltä väittämän kanssa.

Silva Fennicassa julkaistaan vain tieteellisiä artikkeleita, kun taas Metsätieteen Aikakauskirjassa julkaistaan tieteellisten artikkeleiden lisäksi myös muita artikkeleita: tutkimusselosteita, keskustelua, kirja-arvosteluita ja pääkirjoituksia. Vastaajista 77 % piti Metsätieteen Aikakauskirjan eri osastoja tarpeellisina, kun taas 23 % piti joitain osastoja tarpeettomina. Tarpeettomien osastojen tunnistamiseksi pyydettiin vastaajia nimeämään tarpeettomat osastot valitsemalla jokin lehden osastoista: alkuperäiset tutkimusartikkelit, tieteen tori- kirjoitukset, tutkimusselosteet, keskustelua, kirja-arvostelut, pääkirjoitukset. Taulukosta 3.7 käy ilmi, että kirja-

arvosteluja pidettiin tarpeettomimpina mutta valinnat hajautuivat eri osastojen kesken.

Taulukko 3.7. Vastaajien valintoja koskien Metsätieteen Aikakauskirjan tarpeettominta osastoa.

Tarpeeton osasto	% vastanneista
Alkuperäiset tutkimusartikkelit	31
Tieteen tori- kirjoitukset	10
Tutkimussesteet	33
Keskustelua	10
Kirja-arvostelut	42
Pääkirjoitukset	29

3.10. Painettujen julkaisujen merkitys

Painettujen julkaisujen merkitystä tieteellisessä julkaisemisessa haarukoitiin kahdella väittämällä:

- On tärkeää, että myös tulevaisuudessa metsätieteellistä tutkimusta julkaistaan painetuissa tieteellisissä sarjoissa.
- Sähköinen julkaiseminen syrjäyttää painetut tieteelliset julkaisut tulevaisuudessa.

Vastaajista lähes 70 % oli jokseenkin tai täysin samaa mieltä ensimmäisen väitteen kanssa. Toisen väitteen suhteen vastaukset hajautuivat: vajaa 50 % oli jokseenkin tai täysin samaa mieltä, mutta 36 % oli jokseenkin tai täysin eri mieltä.

3.11. Silva Fennican ja Metsätieteen Aikakauskirjan merkitys suomalaisen metsätieteellisen tutkimuksen näkyvyydelle ja tunnettavuudelle

Silva Fennican ja Metsätieteen Aikakauskirjan merkitystä suomalaisen metsätieteellisen tutkimuksen näkyvyydelle ja tunnettavuudelle selvitettiin kahdeksalla väitteellä, jotka samalla kartoittivat näiden julkaisujen merkitystä Suomen Metsätieteellisen Seuran ja Metsäntutkimuslaitoksen näkyvyyden ja tunnettavuuden kannalta. Väitteisiin saadut vastaukset on taulukossa 3.8.

Taulukko 3.8. Väitteitä siitä, mitä Silva Fennica ja Metsätieteen Aikakauskirja merkitsee suomalaisen metsätieteellisen tutkimuksen näkyvyydelle ja tunnettavuudelle.

Väite	Täysin samaa mieltä	Jokseenkin samaa mieltä	Ei samaa eikä eri mieltä	Jokseenkin eri mieltä	Täysin eri mieltä	Ei osaa sanoa
	% vastauksista ko. väitteeseen					
Silva Fennican lisää suomalaisen tutkimuksen kansainvälistä näkyvyyttä ja tunnettavuutta	49	34	6	6	1	5
Silva Fennican lisää Metsätieteellisen Seuran kansainvälistä näkyvyyttä ja tunnettavuutta	30	30	21	7	2	10
Silva Fennican lisää Metsäntutkimuslaitoksen (Metla) kansainvälistä näkyvyyttä ja tunnettavuutta	36	31	14	10	1	8
Metsätieteen aikakauskirja lisää metsäntutkimuksen näkyvyyttä ja tunnettavuutta kotimaassa	53	30	7	4	1	6
Metsätieteen aikakauskirja lisää Metsätieteellisen Seuran näkyvyyttä ja tunnettavuutta kotimaassa	31	35	18	8	1	9
Metsätieteen aikakauskirja lisää Metsäntutkimuslaitoksen (Metla) näkyvyyttä ja tunnettavuutta kotimaassa	33	40	11	7	2	7

Vastaajat pitivät Silva Fennicaa tärkeänä suomalaisen tutkimuksen kansainvälistä näkyvyyttä ja tunnettavuutta ajatellen: yli 80 % vastanneista oli jokseenkin tai täysin samaa mieltä väitteen kanssa. Silva Fennican arveltiin lisäävän sekä Suomen Metsätieteellisen Seuran että Metsäntutkimuslaitoksen näkyvyyttä ja tunnettavuutta: molemmissa tapauksissa 60 % vastanneista oli jokseenkin tai täysin samaa mieltä väitteen kanssa.

Metsätieteen Aikakauskirja puolestaan lisäsi selvästi tutkimuksen näkyvyyttä ja tunnettavuutta kotimaassa: yli 80 % vastaajista oli jokseenkin tai täysin samaa mieltä väitteen kanssa. Metsätieteen Aikakauskirjan merkitys Metsätieteellisen Seuran ja Metsäntutkimuslaitoksen näkyvyyden ja tunnettavuuden kannalta kotimaassa oli likimain samanlainen kuin Silva Fennican: 60 - 70 % vastaajista oli jokseenkin tai täysin samaa mieltä väitteen kanssa.

3.12. Jäsenlehti

Kyselyyn vastanneista 60 % halusi jäsenlehden sähköisenä verkkolehtenä, 28 % painettuna lehtenä ja 12 % ei ottanut kantaa asiaan. Mahdollisista jäsenlehdistä suorituin oli Metsätieteen Aikakauskirja, jonka 42 % valitsi itselleen parhaiten sopivaksi jäsenlehdeksi. Silva Fennican valitsi puolestaan 10 %, ja 22 % piti parhaana vaihtoehtona saada molemmat julkaisut jäsenlehtinä. Vastaajista 9 % piti jäsenlehteä tarpeettoman ja 17 % ei ottanut kantaa jäsenlehteen.

Kommentteja jäsenlehdestä

”Toivoisin, että Metsätieteen aikakauskirja olisi jatkossa jäsenlehti. Lehteen pitäisi pyrkiä kokoamaan tiiviisti keskeisin tutkimuksen ydin. Siinä ei tarvitsisi olla kokonaisia tutkimusartikkeleita, vaan tiiviitä koosteita ja synteeseja tiedon hyödyntäjille, myös päättäjille. Metsän tutkimuksen vaikuttavuus paranisi näin kansallisesti. Silva Fennica voi jatkossakin edustaa Suomea kansainvälisessä tiedeyhteisössä.”

”Metsätieteellinen Aikakauslehti tulee mahdollistaa vaihtoehtoisena jäsenjulkaisuna Silva Fennicalle. Lisäksi lyhyitä tiedotetyyppejä sähköisiä viestejä, esimerkiksi siirtämällä Tieteen tori nettiin.”

”Eläköidyttyäni kiinnostukseni kohdistuisi nimenomaan Metsätieteen aikakauskirjaan eikä enää Silva Fennicaan. Siksi pidän epäkorrektina, etten jäsenmaksua maksavana eläkeläisenä voi valita näitten kahden välillä, kun Seura pitää tärkeämpänä Silva Fennican levikin edistämistä kuin työelämän ulkopuolella olevan jäsenensä tiedon tarvetta.”

”Olisi hyvä jos SMS jäsenet voisivat valita kumman jäsenlehden haluavat jäsenetuna automaattisesti koska jäsenkunta edustaa hyvin monenlaisia toimijoita. Tämä voisi lisätä myös jäsenten määrää.”

”Mielestäni tilausmaksusta pitäisi luopua osana Suomen Metsätieteellisen Seuran jäsenmaksua. Lehdet toimivat ihan hyvin verkkoversioina, joten jos ei halua painettua lehteä, vaan tyytyy kaikille ilmaisiin pdf:iin verkossa, niin jäsenmaksun pitäisi olla pienempi. Miksi jäsenten pitää rahoittaa tämä ilmaisjakelutoiminta?”

”Käyttäjätaso edustavalle seuran jäsenelle Metsätieteen aikakauskirja on huomattavasti tärkeämpi, se olisi huomattavasti parempi jäsenmaksun vastine kuin Silva Fennica. En olisi pahoillani, jos Silva siirtyisi kokonaan sähköiseksi ja metsätieteen ekstensio keskittettäisiin Metsätieteen aikakauskirjaan. Metsälehti ja vastavat julkaisut eivät siihen riitä. Jos oikeasti halutaan tieteen ekstensiota ja popularisointia, olisi aikakauskirjan haluttuja painopisteitä korostamalla mahdollisuus ylläpitää suomenkielistä tieteellistä foorumia.”

3.13. Silva Fennican ja Metsätieteen Aikakauskirjan vahvuudet ja heikkoudet

Vastaajilla oli halutessaan myös mahdollisuus kertoa muutamalla lauseella näkemyksensä (visio) Silva Fennican ja Metsätieteen Aikakauskirjan tulevaisuudesta ja kehittämisestä. Kaikkiaan kertyi 76 vastausta, joista osa oli yleiskannanottoja ilman selviä näkemyksiä tai ehdotuksia lehtien kehittämisestä. Tällaiset viestit jätettiin tarkemman analyysin ulkopuolelle,

mutta niitäkin on käytetty hyväksi lehtiä koskevassa yleisarviossa. Jäsenlehteä koskevat ehdotukset on käsitelty luvussa 3.12.

Vastaajien ehdotuksia analysoitiin jakamalla ne neljään luokkaan riippuen siitä koskivatko ne lehtien: vahvuuksia, heikkouksia, mahdollisuuksia tai lehtiin kohdistuvia uhkia. Luokittelu on karkea ja monien viestien suhteen heikosti erotteleva, sillä samaan viestiin saattoi sisältyä jopa kaikkiin luokkiin liittyviä kannanottoja. Yleispäätelmien lisäksi olen sisällyttänyt tulostaulukoihin myös kuhunkin luokkaan sisältyvät viestit sellaisenaan lukuun ottamatta "kevyttä" muokkausta ja Kirjoitusvirheiden korjausta viestin selventämiseksi. Teksteistä on myös poistettu sellaiset osat, joiden perusteella kirjoittaja on tunnistettavissa: joku ilmoitti nimensä suoraan (osoitetietoineen) tai nimi oli helposti pääteltävissä.

A. Vahvuudet

Silva Fennicaa pidettiin hyvänä ja välttämättömänä lehtenä, jonka laajaa saatavuutta myös Suomen rajojen ulkopuolella pidettiin hyvänä. Tosin samaan hengenvetoon korostettiin tarvetta kehittää lehteä aidosti kansainvälisenä julkaisuforumina. Metsätieteen Aikakauskirjaa puolestaan pidettiin hyvänä ja välttämättömänä lehtenä, jonka vahvuutena oli tarjota tieteentuloksia käytännön tarpeisiin mm. katsauksien ja tieteentorin muodossa.

Silva Fennican ja Metsätieteen Aikakauskirjan toimitus sai lähes pelkästään kiitosta. Erityisesti kirjoittajien ja toimituksen yhteistyötä käsikirjoitusten arvioinnissa ja valmistelussa painattamiseen pidettiin ammattitaitoisena ja ripeänä. Toimitustyön ammattimaisuus on lehtien ehdoton vahvuus, joka antaa niille kykyä kilpailla muiden julkaisuforumien kanssa. Käsikirjoitusten lopullista hyväksymistä/hylkäämistä pidettiin kuitenkin hitaana, mikä himmensi toimitustyön muuten saamaan kiitosta.

Kommentteja

- "Pitäkää langat omissa käsissä. Asiantuntevaa toimitus-henkilöstöä ei saa ulkoistaa!"*
- "Silva Fennican vahvuuksiin kuuluu erinomaisen hyvä saatavuus vapaasti kaikille, myös kehitysmaiden metsäntutkijoille. Tätä ja lehden tunnettavuutta kannattaisi edistää tiedotuksella lehdestä kansainvälisillä metsäfoorumeilla kuten IUFRO ja kongressit. SF tulee olla aidosti kansainvälinen lehti, ei suomalaisten tekemä lähinnä suomalaisia varten. MA on tärkeä kanava tutkimustiedon saamiseksi käytäntöön, sillä se on enimmäkseen tutkijoiden kirjoittama käytännön metsätaloutta varten."*
- "Silva on ehdottoman välttämätön. Aikakauskirja on hyvä, esim. katsaukset, tieteentorit jne, mutta voidaan pohtia suomenkielisten referoitujen asemaa, jos jostain pitää supistaa, koska se tieto voi mennä paremmin perille yksinkertaisemmassa muodossa."*
- "Ammattitaitoinen toimitus."*
- "Silva Fennica tärkeä kansainvälisen näkyvyyden kannalta, sekä kotimaisille tutkijoille tärkeä ja kätevä julkaisuforum. Tämän lisäksi tarvitaan kotimaassa tuloksista tiedottamista ja kansantajuistamista suomen kielellä. Metsätieteen aikakauskirja pn*

tärkeä kotimaassa käytävän keskustelun kannalta sekä tärkeä tietolähde kotimaisille käytännön toimijoille ja metsäalan opetukselle eri asteillaan.”

”Käsikirjoitusten käsittelyaikoja tulee lyhentää. Muuten toiminta ansaitsee pelkästään kiitosta. Palautetta kyselystä: SMS:n jäseniä työskentelee myös eri yliopistojen muilla kuin metsätieteellisillä laitoksilla. Näille ei ollut omaa kategoriaa. Itse työskentelen HY:n biotieteiden laitoksella, joten laitoin rastin HY:n metsätieteen laitoksen kohdalle.

B. Heikkoudet

Silva Fennican ja Metsätieteen Aikakauskirjan keskeisenä heikkoutena pidettiin käsikirjoitusten hidasta tarkastusta, vaikka toimituksen ammattimaisuus katsottiinkin lehtien vahvuudeksi. Tarkastuksen hitaus voi johtua monista syistä, joita kyselyn perusteella ei voida tunnistaa. Tällaisia syitä voivat olla mm. arvioitsijoiden puutteellinen aikataulutus, arvioitsijoiden välipitämättömyys aikatauluista, vaikeus löytää hyviä ja puolueettomia arvioitsijoita jne. Nämä ovat syitä, jotka hidastavat kaikkien tieteellisten julkaisujen työtä, ellei niihin kiinnitetä erityistä huomiota. Vastaajien kommentit arviointimenettelyn hitaudesta on selvä viesti arvioida koko toimitusprosessi käsikirjoituksen vastaanotosta julkaisupäätökseen. Kysely osoittaa selvästi, että toimitustyö sinänsä on ammattitaitoista ja asiakkaiden tarpeista lähteviä, mutta kokonaisprosessissa on kitkakohtia.

Tieteellisen julkaisusarjan menestyminen riippuu kiinteästi vertaisarvion onnistumisesta. Tässä suhteessa Silva Fennica ja Metsätieteen Aikakauskirja saivat yleensä kiitosta mutta myös moitteita tuli. Toiveena oli, että vertaisarvioijien valintaan ja arvioiden laatuun kiinnitettäisiin toimituksessa entistä suurempaa huomiota, jotta heikkolaatuisia ja asiavirheitä sisältäviä käsikirjoitukset ei julkaistaisi. Ongelma näytti olevan suurin poikkitieteellisten julkaisujen kohdalla.

Myös Silva Fennican ja Metsätieteen Aikakauskirjan julkaisemisprofiili sai moitteita painottumisesta liikaa puuhun ja sen tekniseen hyödyntämiseen sekä ilmiöiden mallintamiseen empiirisen tutkimuksen kustannuksella: pitäisi tarkastella kokonaisvaltaisia, pitkäjänteisiä ja ympäristön huomioivia linjoja. Vastapainona toivottiin mm, että Silva profiloituisi, sillä ”yleissarjana sen impakti ei voi nousta kovin korkealle”. Molemmissa sarjoissa julkaistuja töitä pidettiin myös liian laajoina ja siksi vaikeasti hahmotettavina. Toimituksen odotettiin lyhentävän tekstejä viittaamalla maailman huippujulkaisuihin, joissa merkittävistäkin asioista ei ole kymmenen sivun juttuja.

Myös artikkeleiden painamista pidettiin heikkoutena ja esitettiin netissä julkaisemista: ”katse asiakkaisiin ja lukijoihin eikä tuotantopäähän”. Tässä suhteessa Metsätieteen Aikakauskirjan suurimpana heikkoutena pidettiin englannin kielen puuttumista: ”Summaryjen, kuva ja taulukkotekstien sekä lukuavainten avulla on täysin mahdollista ylittää kielimuuri myös

suomenkielisissä artikkeleissa" ja siten laajentaa Metsätieteen Aikakauskirjan kohderyhmää.

Kommentteja

"Hyviä sarjoja, joita ehdottomasti tarvitaan jatkossakin. Toimitusprosessit vievät kuitenkin liikaa aikaa, ei aina referointi kestä liian kauaa. Jos amktason opettaja saa artikkelin näihin sarjoihin, on se hyvä meriitti ekin amkeille. Sarjojen toimitus tulee siirtää pois rahapulaa potevasta Metlasta Metsätieteelliselle Seuralle, jonka osoitteen tulee olla Helsingin yliopistossa tai Itä-Suomen yliopistossa. SMS:lle tulee varata riittävät rahat esim. SA:n ja Metsämiesten Säätiön kautta. Lisäksi jotkut anonyymit refereet saisivat pitää turpansa kiinni. Ei ole kivaa kuunnella, jos Anon refereet mahdollisesti alkoholia nautittuaan kommentoivat konferensseissa, että hylkäsin sen ja sen artikkelin."

"Silva Fennican heikkous on sen nimi, joka ensilukemalta ei viittaa kv. sarjaan. Suomi on metsäntutkimuksen kärkimaa maailmalla ja SF keihäänkärki. SF:n vahvuus on vapaa pääsy artikkeleihin sekä korkea laatu. Painosmääristä voidaan jatkossa tinkiä: en usko että painettu SF on syy maksaa 50 euroa, vaan tuki itse toiminnalle."

"Vaikka kehitys näyttäisi kulkevan kohti sähköisiä versioita paperisten kustannuksella, valtion supistustoimien ei pidä antaa vaikuttaa päätöksen tekoon meidän lehtien osalta. Pidän tärkeänä, että lehdet jatkavat edelleen myös paperisina. Pientä viilausta ehkä edelleen siinä, kuinka kauan refereelausunnot makaavat päätoimittajan pöydällä. Silva Fennicalla on kaikki edellytykset toimia erittäin nopeana julkaisijana; nyt päätoimittajan makuutuksen osuus kokonaisuudesta on suhteettoman suuri. Nopealla toiminnalla (takuu) saataisiin uusia käyttäjiä sekä kirjoittajina että lukijoina menestystarina odottaa!"

*"Metsätieteen aikakauskirjaa olisi kehitettävä luettavampaan muotoon (vrt. *Frontiers in Ecology and the Environment*) Silva tarvitsisi profiloitumista, yleissarjana sen impakti ei voi nousta kovin korkealle."*

"Having the society and Metla foreign members I would have expected an English version of the questionnaire also available (I had to ask for some help but in the end understood everything). An international journal should have international reviewers. Reviewing delays publication, but there is no reason for this delay to be more than three or four weeks. The maximum acceptable delay between submission and first decision is about eight weeks. I rarely send manuscripts to Silva because whenever I have submitted manuscripts delays have been unacceptable. I have also recommended other researchers not to use Silva because of this reason. Anyone having important results wants them published fast. If Silva wants to compete with other international journals this problem should be solved. Open access should be maintained. Easy download of bibliographic information of articles, including refer, endnote and BibTeX formats from journal website would help."

C. Mahdollisuudet

"Silva Fennica on suomalaisen metsäntutkimuksen ylpeydenaihe kansainvälisesti. Metsätieteen aikakauskirja puolestaan on ainoa kotimainen metsätieteellinen julkaisusarja". Toisaalta: "Sähköinen julkaiseminen on tulevaisuutta": se mahdollistaa nopean julkaisuprosessin ja houkuttelee mielenkiintoisia ja korkeatasoisia artikkeleja. Kuitenkin: "Sähköinen voi korvata painetun, mutta molemmat tärkeitä tutkimusviestinnän kanavia".

Monet vastaajat uskoivat Silva Fennican mahdollisuudet kytkeytyvän siihen, miten lehti panostaa julkaistavien tutkimusten laatuun ja kansainväliseen kiinnostavuuteen. Kuten eräs vastaaja sanoi: "Suomalaisten metsäntutkijoiden tulisi tarjota sarjaan (ainakin silloin tällöin) myös sopivia korkealaatuisia tutkimuksiaan (eikä pitää sitä varasarjana muiden vaihtoehtojen puutteessa). Tämä nostaa sarjan tasoa ja vetää puoleensa myös ulkomaisia hyviä käsikirjoituksia. Hyvä esimerkki Silvan *Disturbance Dynamics in Boreal Forests* teemanumero 2002, jonka seurauksen lehden impaktifaktori ponnahti ylöspäin". Vastuu on siis myös tutkijoilla, jotka viime kädessä tekevät päätökset mihin tarjoavat artikkeleitaan julkaistavaksi.

Metsätieteen Aikakauskirjan tulevat mahdollisuudet kytkeytyvät puolestaan siihen, miten lehti panostaa tutkimustiedon esittämiseen siten, että se hyödyttää tiedon tarvitsijoita ja tiedon soveltajia ja että tieto on helposti saatavissa. Metsätieteen Aikakauskirjan lukijoita arveltiin kiinnostavan mm. muualla julkaistujen referoitujen juttujen tutkimustiivistelmät, katsausartikkelit ajankohtaisista ja uusista aiheista sekä keskustelupalstat. Metsätieteen aikakauskirjan tulisi "julkaista tieteellisiä, suomenkielisiä originaalijulkaisuja vain siinä tapauksessa, että niillä on hyvin selvästi kotimainen fokus, ja että tutkimus tuottaa relevanttia tietoa tiedon tarvitsijoille ja soveltajille". Metsätieteen Aikakauskirjalla katsottiin olevan myös tärkeä kulttuuritehtävä kuten seuraava sitaatti eräästä vastauksesta painottaa: "Missä metsätieteen suomalainen erikoissanasto kehittyy, ellei Metsätieteen aikakauskirjassa? Kuinka tutkimustietoa saadaan luotettavan tahon välityksellä käytäntöön paremmin? Entä mistä löytyisi parempia artikkeleja esimerkiksi metsätieteen opiskelijoiden luettavaksi kotimaan kielellä? Yksinkertainen vastaus: ei mistään".

Kommentteja

*"Silva Fennicassa tulee panostaa tutkimusten laatuun ja kansainväliseen kiinnostavuuteen. Suomalaisten metsäntutkijoiden tulisi tarjota sarjaan (ainakin silloin tällöin) myös sopivia korkealaatuisia tutkimuksiaan (eikä pitää sitä varasarjana muiden vaihtoehtojen puutteessa). Tämä nostaa sarjan tasoa ja vetää puoleensa myös ulkomaisia hyviä käsikirjoituksia. Hyvä esimerkki Silvan *Disturbance Dynamics in Boreal Forests* teemanumero 2002, jonka seurauksen lehden impaktifaktori ponnahti ylöspäin. Metsätieteen Aikakauskirjassa tulee panostaa tutkimustiedon esittämiseen siten, että siitä on tiedon tarvitsijoille ja tiedon soveltajille hyötyä ja että tieto on helposti saatavaa. Muualla julkaistujen referoitujen juttujen tutkimustiivistelmät. Katsausartikkelit ajankohtaisista ja uusista aiheista. Keskustelupalstat. Tieteelliset, suomenkieliset originaalijulkaisut vain siinä tapauksessa, että niillä on hyvin selvästi kotimainen fokus, ja että tutkimus tuottaa relevanttia tietoa tiedon tarvitsijoille ja soveltajille."*

"Voisiko Metsätieteen aikakauskirjan muita osia kuin tieteellisiä artikkeleita levittää/markkinoida erillisinä julkaisuina, sähköisesti tai painettuina. Hankalasti hahmotettavissa ja irroitettavissa nykymuodossaan."

"Metsätieteellinen Aikakauskirja on jopa tärkeämpi kuin Silva Fennica. MTA on ainoa suomenkielinen foorumi metsätieteellisten tulosten ja keskustelujen tukena. MTA:n

artikkelit ovat myös usein hyvää materiaalia yliopiston (ja miksei AMK:kin) metsätieteellisillä kursseilla. Silva Fennica on myös tarpeellinen, mutta toki on olemassa muitakin englanninkielisiä metsä ja ympäristöalan tieteellisiä sarjoja."

"Erittäin tärkeitä suomalaisen metsäntutkimuksen imagolle kansainvälisesti, vaikuttavat rahoituksen saamiseen ja suomalaisen metsäasiantuntemuksen kysyntään kansainvälisesti."

"Sähköinen muoto ainakin paperivesioiden rinnalle. Valittujen käytännönläheisten tutkimusten käännökset/esittely suomeksi jollakin valitulla foorumilla (Metsätieteellisen seuran tutkimuksia tms.)"

"Silva Fennicassa tulee panostaa tutkimusten laatuun ja kansainväliseen kiinnostavuuteen. Suomalaisten metsäntutkijoiden tulisi tarjota sarjaan (ainakin silloin tällöin) myös sopivia korkealaatuisia tutkimuksiaan (eikä pitää sitä varasarjana muiden vaihtoehtojen puutteessa). Tämä nostaa sarjan tasoa ja vetää puoleensa myös ulkomaisia hyviä käsikirjoituksia. Hyvä esimerkki Silvan Disturbance Dynamics in Boreal Forests teemanumero 2002, jonka seurauksen lehden impaktifaktori ponnahti ylöspäin. Metsätieteen Aikakauskirjassa tulee panostaa tutkimustiedon esittämiseen siten, että siitä on tiedon tarvitsijoille ja tiedon soveltajille hyötyä ja että tieto on helposti saatavaa. Muualla julkaistujen referoitujen juttujen tutkimustiivistelmät. Katsausartikkelit ajankohtaisista ja uusista aiheista. Keskustelupalstat. Tieteelliset, suomenkieliset originaalijulkaisut vain siinä tapauksessa, että niillä on hyvin selvästi kotimainen fokus, ja että tutkimus tuottaa relevanttia tietoa tiedon tarvitsijoille ja soveltajille."

D. Uhat

Silva Fennicaa pidetään korkeatasoisena, kansainvälisenä sarjana, mutta se voi pysyä sellaisena vain hyvän vertaisarvion kautta. Toisaalta Silva Fennica kilpailee yleismetsätieteellisenä sarjana monien ulkomaisten sarjojen kanssa. Hyvät käsikirjoitukset ovat tässä suhteessa tärkeitä, mutta käsikirjoitusten käsittelyn nopeus ja joustavuus voivat vaikuttaa sarjan valintaan. Vastauksissa toivottiin, että Silva Fennica voisi panostaa lisää resursseja toimitustyön ja päätösten nopeuttamiseen. Silva Fennican kilpailukyvyyn arveltiin lisääntyvän, jos artikkelit julkaistaisiin "verkossa heti, kun ne ovat valmiita ja painoversio tulee sitten totuttuun tahtiin". Toisaalta kilpailukykyyn vaikuttaa myös arvioitsijat, kuten seuraavasta vastauksesta käy ilmi: "Toivoisin, että arvioijat pyrittäisiin valitsemaan niin, että he olisivat rakentavia, asiantuntevia, tasapuolisia, mutta myös tehokkaita eli nopeita. Eräs tieteellisen sarjan kilpailukykyyn vaikuttava tekijä kirjoittajan kannalta on julkaisunopeus".

Useassa kommentissa arveltiin, että Silva Fennica ja Metsätieteen aikakauskirja eivät kiinnosta metsätaloudessa työskenteleviä: "Kenellä on aikaa lukea näitä julkaisuja? Perustilastoja tarvitaan aina joskus. Käytännönläheisyyttä tarvitaan". Tai: "Jos ei palata palvelemaan metsäalaa, voi tutkimus eriytyä Suomessa käytännön tarpeista niin että menettää merkityksen kokonaan. Toisin oli 80 luvulla vielä. Kaikki tutkimukset, jotka on tehty yhteiskunnan rahoilla julkisiksi nettiin! Tutkimuksen tulee kestää arvostelua ja sitä että toiset tutkimukset ovat parempia ja hyödyllisempiä kuin toiset".

Kommentteja

- "Jos ei palata palvelemaan metsäalaa, voi tutkimus eriytyä Suomessa käytännön tarpeista niin että menettää merkityksen kokonaan. Toisin oli 80 luvulla vielä. Kaikki tutkimukset, jotka on tehty yhteiskunnan rahoilla julkisiksi nettiin!"
- "Metsätieteen Aikakauskirjaa tulisi edelleen kehittää ja monipuolistaa sekä lisätä ilmestymiskertoja. Silva Fennican merkitys tulee edelleen heikkenemään, koska sen kiinnostavuus Suomessa on huono ja tunnettuus maailmalla heikko."
- "Silva on korkeatasoinen sarja ja se voi pysyä sellaisena vain hyvän vertaisarvioinnin kautta. Suomalaisten tutkijoiden tulisi tarjota hyviä töitänsä Silvaan. Tieteellisiä sarjoja on nykyisin paljon ja myös sellaiset tutkimuslaadun ulkopuoliset asiat kuten käsikirjoitusten käsittelyn nopeus ja joustavuus voivat vaikuttaa sarjan valintaan (sitten valitaan hyvien sarjojen kesken). Silva voisi panostaa lisää resursseja tähän. Lisäksi olisi syytä harkita tapaa mikä on jo monella kustantajalla että artikkelit julkaistaan verkossa heti, kun ne ovat valmiita ja painoversio tulee sitten totuttuun tahtiin."
- "Paras voi olla hyvän pahin vihollinen. Toivoisin, että arvioijat pyrittäisiin valitsemaan niin, että he olisivat rakentavia, asiantuntevia, tasapuolisia, mutta myös tehokkaita eli nopeita. Eräs tieteellisen sarjan kilpailukykyyn vaikuttava tekijä kirjoittajan kannalta on julkaisunopeus."
- "Kummankin säilyttäminen edes sähköisessä muodossa on tärkeää suomalaisen metsäntutkimuksen uskottavuuden, laadun jne kannalta ja myös Suomen koko metsäsektorin etu."
- "Yliopistojen sisäisessä rahanjaossa sekä muissa tuottavuusmittareissa painotetaan impact factoreita ja kv ref julkaisuja. tämä tarkoittaa sitä, että MTAssa ei kannata julkaista tutkimusartikkeleita lainkaan ja Silvaan kannattaa tarjota vasta jos paremman if:n omaavat sarjat ovat hylänneet. Silva on nähdäkseni liian painottunut Suomeen ja liian painottunut luonnontieteeseen/perus metsätieteeseen ollakseen yleinen metsäsarja."

4. Visio - miten tästä eteenpäin?

Kyselyn mukaan Silva Fennicalla on selvä ja tunnustettu kansainvälinen rooli suomalaisen metsäntutkimuksen vaikuttavuuden ja näkyvyyden edistäjänä katsottiinpa tilannetta Metsätieteellisen Seuran tai Metsäntutkimuslaitoksen näkökulmasta. Toisaalta Silva Fennica kilpailee julkaisuforumina monien kansainvälisten sarjojen kanssa kuten Canadian Journal of Forest Research, Forest Ecology and Management, Forest Science ja Scandinavian Journal of Forest Research.

Silva Fennican vahvaan kansainväliseen näkyvyyteen ja vaikuttavuuteen viittaa myös Vachlayn (2007) tutkimus, jossa hän asetti järjestykseen 180 metsätieteellistä tutkimusta julkaisevaa sarjaa h-indeksin (The Thomson Scientific (TS) Journal Impact Factor) ja asiantuntija-arvioiden perusteella. Silva Fennica oli tässä seurassa kahdestoista (12.) siten, että sen edellä oli mm. Forest Ecology and Management, Agricultural and Forest Meteorology, Tree Physiology, Annals of Forest Science, International Forestry Review, Forestry, Trees-Structure and Function ja Canadian Journal of Forest

Research, jotka kaikki ovat tunnettuja ja tunnustettuja kansainvälisiä metsätieteellisiä sarjoja.

Kysely osoitti, että käyttäjien näkökulmasta *Silva Fennican* ja *Metsätieteen Aikakauskirjan* julkaisuprofiilit ovat tieteellisten artikkeleiden osalta osittain päällekkäisiä vaikka ne julkaisukielen suhteen ovat tietenkin erilaisia. Kysely osoitti, että *Silva Fennican* ja *Metsätieteen Aikakauskirjan* toimitustyö on hyvin ammattitaitoista ja asiakkaiden tarpeista lähtevää, mutta kokonaisprosessissa on kitkakohtia. Alla esitetään eräitä toimenpide-ehdotuksia *Silva Fennican* ja *Metsätieteen Aikakauskirjan* kehittämiseksi:

- *Silva Fennicaa* kehitetään johtavana kansainvälisenä metsätieteellisenä sarjana yhteistyössä Suomen Metsätieteellisen Seuran ja Metsäntutkimuslaitoksen kanssa.
- *Silva Fennicaa* profiloidaan entistä selvemmin kansainväliseksi tieteelliseksi sarjaksi painottamalla rakentavaa, asiantuntevaa, tasapuolistaa ja tieteellisesti pätevää vertaisarviota julkaistavien artikkeleiden valinnassa.
- *Metsätieteen Aikakauskirjaa* kehitetään nopeaan tieteellisen tiedon välitykseen siten, että sen kohderyhmänä ovat tieteellisen tiedon soveltajat yhteiskunnan eri sektoreilla.
- *Silva Fennican* ja *Metsätieteen Aikakauskirjan* toimitusprosessi käsikirjoituksen vastaanotosta julkaisupäätökseen arvioidaan kriittisesti tavoitteena poistaa kitkakohdat, jotka hidastavat julkaisuprosessia. Tässä yhteydessä tulisi samalla selvittää mahdollisuutta lisätä co-editorien päätösvaltaa julkaisujen hyväksymisessä. Tällainen menettely on käytössä useissa julkaisusarjoissa, joiden julkaisuprosessi on tehokas ja nopea.
- *Silva Fennican* ja *Metsätieteen Aikakauskirjan* sähköistä julkaisemista kehitetään siten, että sähköinen versio on käytettävissä hyvissä ajoin jo ennen paperiversion julkaisemista tiedon levityksen nopeuttamiseksi ja tiedon saatavuuden helpottamiseksi. *Metsätieteen Aikakauskirjan* julkaisemista kokonaan sähköisesti tulee harkita. Sähköinen versio toimisi samalla jäsenlehtenä, kuten monet kyselyyn vastanneet toivoivat.

Kysely osoitti, että molempien sarjojen julkaiseminen Suomen Metsätieteellisen Seuran ja Metsäntutkimuslaitoksen yhteistyönä on molempia osapuolia hyödyttävää. Tämä puoltaa vuonna 1994 alkaneen julkaisuyhteistyön jatkamista noudattaen nykyistä toimintamallia. Myös julkaisutoiminnan varainhankinnassa olisi hyvä tukeutua nykyiseen malliin. Toisaalta varainhankintaa lienee laajennettavissa mainostuloilla, kuten monet kansainväliset tieteelliset julkaisusarjat tekevät. Julkaisutoiminnan

kustannuksiin voidaan vaikuttaa ehkä eniten julkaisemalla Metsätieteen Aikakauskirja ainoastaan sähköisessä muodossa, kuten monet vastaajat näkivät hyvänä ratkaisuna ajantasaisen tiedon välitykseen metsätieteissä. Pääosa vastaajista piti sähköistä jäsenlehteä riittävänä. Jos kotimainen rahoitus on kuitenkin tulevaisuudessa liian niukka, voi olla syytä pohtia, olisiko Silva Fennica julkaistavissa yhteistyössä jonkun sopivan kansainvälisen kustannustalon kanssa.